

Wat moet je weten?

- Informatie over voeding van landbouwhuisdieren vind je in het voedernormenboekje.
- In dit tabellenboekje staat hoeveel voeding dieren bij verschillende omstandigheden nodig hebben.
- Elk hoofdstuk behandelt een specifiek landbouwhuisdiersoort.
- Het geeft informatie over de voedingsbehoefte van dat dier.
- Die behoefte kan verschillen onder invloed van bijvoorbeeld geslacht, leeftijd en activiteit.
- Het laatste hoofdstuk in het voedernormenboekje geeft informatie over de voedermiddelen.
- Bijvoorbeeld hoeveel gram droge stof erin zit.

Wat ga je doen?

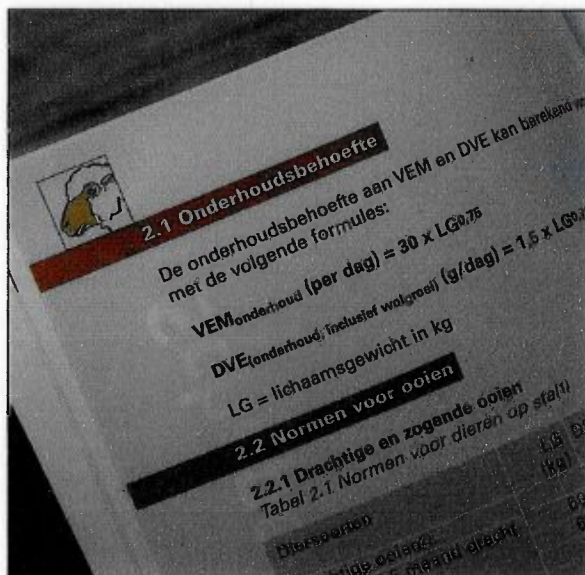
- Neem het voedernormenboekje voor je.
- Zoek in de inhoudsopgave naar het hoofdstuk over schapen.
- Neem de juiste bladzijde voor je.
- Zoek op hoeveel kg droge stof een drachtig schaap nodig heeft van 3 jaar oud.
- Schrijf het antwoord op een velletje papier.
- Zoek vervolgens op hoeveel een ram van 3 jaar nodig heeft aan droge stof.
- Vraag na of het klopt wat je hebt gevonden.

Waar moet je op letten?

- Zorg ervoor dat je de juiste tabel voor je neemt.
- Wees heel zorgvuldig in het opzoeken van de informatie.

Wat heb je nodig?

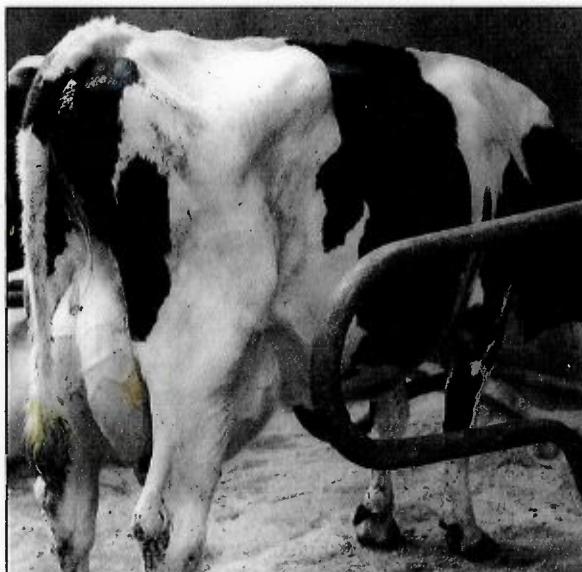
- Voedernormenboekje, pen en papier.

19 De conditie van een dier bepalen

Wat moet je weten?

- Conditie is de toestand van een dier.
- Als de conditie niet goed is, kan het dier gezondheids- of vruchtbaarheidsproblemen krijgen.
- Je kunt de conditie mede bepalen door te kijken naar de ribben.
- Bij een gezond dier kun je de ribben net voelen.
- Bij een te mager dier kun je de ribben goed zien en voelen.
- Bij een te dik dier voel je bijna geen ribben meer.

Wat ga je doen?

- Ga naar het dier toe waarvan je de conditie wilt bepalen.
- Zet het dier zo nodig vast.
- Voel de ribben.
- Bepaal of het dier te mager, te dik of goed op gewicht is.

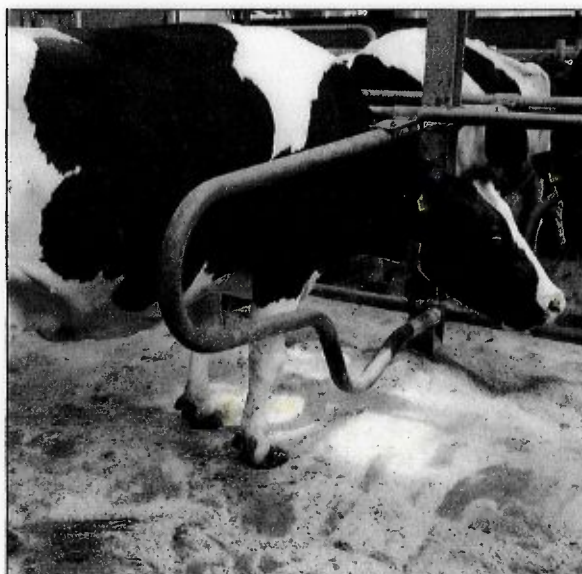

Waar moet je op letten?

- Sommige dieren vinden deze controle niet prettig. Wees dus voorzichtig.
- Hanteer het dier op de juiste wijze.

Wat heb je nodig?

- Dier, bijvoorbeeld een koe.
- Eventueel een (halster)touw of riem.

Wat moet je weten?

- Er zijn heel veel kenmerken waaraan je kunt zien of een dier gezond is.
- Op internet en in boeken vind je de gezondheidskenmerken per diersoort.

Wat ga je doen?

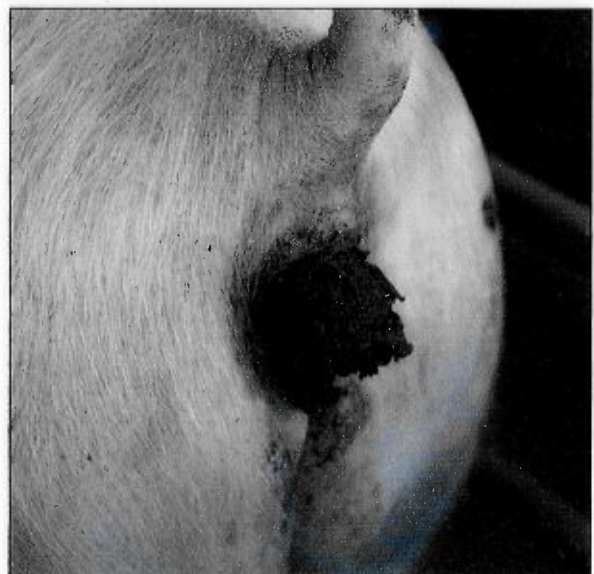
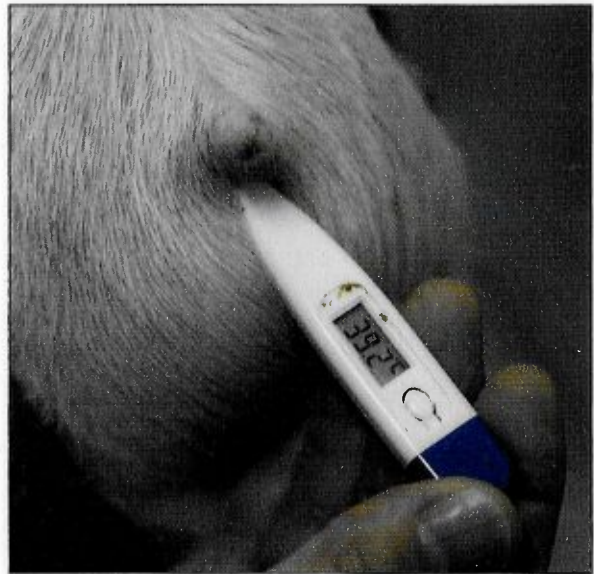
- Zoek op welke gezondheidskenmerken jouw dier heeft.
- Beoordeel de gezondheid aan de hand van het gedrag.
- Kijk ook of het dier zich goed beweegt.
- Meet de temperatuur van het dier en zoek op of deze normaal is.
- Kijk of de vacht glanzend is en geen kale plekken vertoont.
- Je mag geen wonden, overmatige schilfers, vreemde bultjes of parasieten zien.
- Bepaal de conditie, dus kijk of het dier niet te mager of te dik is.
- Bekijk of de ogen en neus schoon zijn en geen uitvloeïng of korsten hebben.
- Bij een zoogdier: kijk of de tanden en de mondholte gaaf zijn en tandvlees en slijmvliezen roze zijn.
- Bekijk de poten en - indien aanwezig - voetzolen, tenen, nagels, klauwen of hoeven.
- Deze mogen niet beschadigd of te lang zijn en niet stinken.
- Kijk of de geslachtsopening en anus schoon zijn en vrij van parasieten.
- Bekijk de ontlasting: je mag geen diarree zien of grote etensresten of parasieten.
- Trek je conclusie over de gezondheid.

Waar moet je op letten?

- Maak het dier niet zenuwachtig.

Wat heb je nodig?

- Een (zoog)dier, thermometer, internet of boeken, bijvoorbeeld Opzoekboek Dier.

Haakse hoek uitzetten

Vooruitblik op de praktijk

Werken met een haakse hoek

Bij heel veel uitzetwerk in het groen moet je haakse hoeken maken. Een haakse hoek is een hoek van 90 graden.

Als je geen haakse hoek maakt, ligt of staat heel veel werk scheef. Zo kan een gebouw scheef staan en omvallen, een deur van een kast scheef hangen en niet meer open gaan, bestrating niet meer passen en een tafel omvallen als je geen haakse hoeken maakt. Haakse hoeken zijn dus belangrijk voor bouwers, timmerlieden, hoveniers en in nog veel meer beroepen.

Zelftoets

1. Wat is een haakse hoek?
2. Waarom is het belangrijk om bij gebouwen haakse hoeken te hebben?
3. Waarom is het belangrijk dat een hovenier met haakse hoeken werkt?
4. Noem twee hulpmiddelen die je kunt gebruiken om een haakse hoek te maken.
5. Stel: je gaat ergens een terras aanleggen met tegels, maar je bent je haaksehoek vergeten. Wat kun je dan doen om de hoek te bepalen?
6. Bij welke beroepen is het maken van een haakse hoek belangrijk?
7. Wat zal er gebeuren als een hovenier of statenmaker bij het bestraten geen goede haakse hoek uitzet?
8. Wat zou je kunnen doen als tijdens het straten blijkt dat je hoek toch geen 90 graden is?

Winkelhaak, haaksehoek of 3-4-5 methode?

Bij techniek gebruik je een winkelhaak om een haakse hoek af te tekenen. Bij tuinwerkzaamheden gebruik je een 'haaksehoek', een soort driehoek, maar je kunt ook de 3-4-5 methode toepassen. De 3-4-5 methode is een rekenmanier om een hoek van 90 graden uit te zetten. Voor deze methode heb je vier pennen, een touw en een meetlint nodig.

Haakse hoek uitzetten

Uitvoering

Benodigheden

- Winkelhaak
- Haaksehoek
- Rolband of meetlint
- Vier pennen of piketten
- Twee pootlijnen

Stappenplan

- Controleer met de winkelhaak of de muren van de school haaks staan.

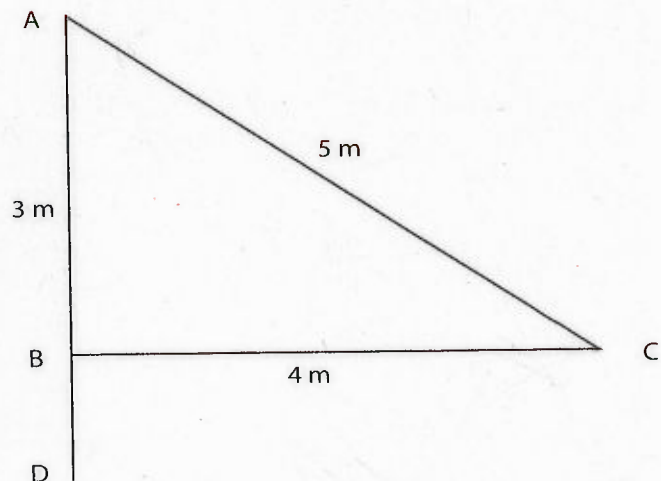

2

- Controleer met de winkelhaak of een tegel een hoek heeft van 90 graden.

Voorbeeld 3-4-5 methode

3

- Zet een hoek uit met de 3-4-5 methode. Kijk goed naar de bovenstaande tekening.
  1. Zet een lijn uit van 4 meter (A naar D).
  2. Meet hierop 3 meter af (A naar B).
  3. Neem een andere pootlijn en zet deze vast op punt B.
  4. Meet nu op deze nieuwe pootlijn 4 meter af naar C.
  5. Meet op punt C de afstand naar punt A.
  6. Als die afstand 5 meter is, is de hoek bij B 90 graden.

Je kunt ook met verkleinde afstanden werken.

De verhouding moet dan natuurlijk wel hetzelfde blijven: 3-4-5.

Voorbeeld:

A naar B wordt 1,5 meter

B naar C wordt 2 meter

C naar A moet dan 2,5 meter zijn.

4

Werken met de haakse hoek

1. Zet een rechte lijn uit.

2. Leg de haakse hoek met de korte zijde strak tegen de lijn.

3. Sla een piket op het hoekpunt van 90 graden

Draai de lijn binnendoor.
Leg de lijn nu strak langs de lange zijde van de haakse hoek.

Je hebt nu een hoek van 90 graden!

Haakse hoek uitzetten

Antwoorden

... bij de zelftoets

1. Wat is een haakse hoek?
Een haakse hoek is een hoek van 90 graden.
2. Waarom is het belangrijk om bij gebouwen haakse hoeken te hebben?
Als er geen haakse hoeken zijn, staat het gebouw scheef en kunnen ramen en deuren niet meer open of dicht. Ook kan het gebouw uiteindelijk omvallen of instorten.
3. Waarom is het belangrijk dat een hovenier met haakse hoeken werkt?
Het is belangrijk dat een hovenier met haakse hoeken werkt, omdat hij anders niet uitkomt met zijn tegels en de tegels niet netjes recht liggen.
4. Noem twee hulpmiddelen die je kunt gebruiken om een haakse hoek te maken.
Twee hulpmiddelen om een haakse hoek te maken zijn een haaksehoek en een winkelhaak.
5. Stel: je gaat ergens een terras aanleggen met tegels, maar je bent de haaksehoek vergeten. Wat kun je dan doen om de hoek te bepalen?
Als je de haaksehoek bent vergeten kun je de 3-4-5 methode gebruiken.
6. Bij welke beroepen is het maken van een haakse hoek belangrijk?
Voorbeelden van beroepen waarbij een haakse hoek belangrijk is, zijn timmerman, aannemer, stratenmaker, metselaar, hovenier enzovoort.
7. Wat zal er gebeuren als een hovenier of stratenmaker bij het bestraten geen goede haakse hoek uitzet?
Als een hovenier of stratenmaker geen goede haakse hoek uitzet, komt hij niet goed meer uit met zijn tegels en zullen deze niet netjes in patroon liggen.
8. Wat zou je kunnen doen als tijdens het straten blijkt dat je hoek toch geen 90 graden is?
Als tijdens het straten blijkt dat je hoek geen 90 graden is, zul je tegels moeten zagen of knippen om ze 'pas' te krijgen. Een andere mogelijkheid is opnieuw beginnen.

Onkruid bestrijden

Vooruitblik op de praktijk

Onkruiden

Planten die op een plek groeien waar we ze niet willen hebben, noem je onkruiden. Onkruiden zijn vaak kruidachtige plantjes, die heel snel groeien. Ze staan graag op voedselrijke, vochtige gronden. Onkruid groeit overal: tussen planten, tussen tegels, op balkons, in plantenbakken en zelfs in dakgoten en in muurholtes.

Onkruidbestrijding

Planten hebben licht, ruimte en voeding nodig om te groeien. Door onkruid wordt de hoeveelheid licht, ruimte en voeding minder voor de andere planten. Daarom moet je onkruid altijd verwijderen. Dit noem je dan onkruidbestrijding.

Chemisch en biologisch

Met een rugspuit of een spuitmachine besproeit de hovenier het onkruid. De spuit wordt gevuld met water en een chemisch of een biologisch bestrijdingsmiddel. Na bespuiting sterft het onkruid af.

Mechanisch

Mechanische onkruidbestrijding kan machinaal of handmatig gedaan worden. Machinaal onkruid bestrijden doe je met een schoffelmachine of een brander. Handmatig bestrijd je onkruid met een schoffel, een hak of een schrepel. Je snijdt als het ware het onkruid van de wortels. Bij bestrijding met de hand (wieden) trek je het onkruid met wortel en al uit de grond. Onkruid moet je verwijderen voordat het gaat bloeien en zaad gaat vormen.

Zelftoets

1. Wanneer noem je een plantje een onkruid?
2. Waar groeien onkruiden graag?
3. Waarom moet onkruid verwijderd worden?
4. Wat is chemische onkruidbestrijding?
5. Wat is mechanische onkruidbestrijding?
6. Welke handgereedschappen kun je gebruiken om onkruid te bestrijden?
7. Wanneer moet je onkruid bestrijden?
8. Waarom komt onkruid na schoffelen sneller terug dan na wieden?
9. Wanneer kun je het beste gaan wieden om onkruid te verwijderen?
10. Waarom moet je het onkruid verwijderen voordat het zaad gaat vormen?

Onkruid bestrijden

Uitvoering

Benodigheden

- Schoffel of hak
- Schrepel
- Kromtandhark
- Kruiwagen
- Ballast
- Bezem (eventueel)

Stappenplan

- Bekijk een stukje tuin waar veel onkruiden staan.
- Bedenk welk gereedschap je moet gebruiken om dit stukje tuin onkruidvrij te maken.
- Zoek uit welke onkruiden stekels hebben (zoals distels) of branden (zoals brandnetels).

2

- Hak of schoffel het onkruid los op de plekken waar je gemakkelijk bij kunt.

- Gebruik eventueel een schrepel voor de plekken waar het wat voorzigtiger moet gebeuren.
- Pluk met je handen het onkruid los dat met gereedschap bijna niet te verwijderen is.

3

- Hark met een kromtandhark het onkruid op een hoop. Let op: zorg dat je zo weinig mogelijk zand verplaatst!
- Doe het onkruid in een kruiwagen en voer het af.
- Veeg eventueel de bestrating schoon.

4

- Maak het gebruikte gereedschap zandvrij en ruim het op.

5

- Ga naar een andere ruimte, bijvoorbeeld de grondbewerkingskas.
- Schat, stap en meet net als bij stap 4 de lengte en de breedte van de ruimte. Vul de tabel in op het werkblad.

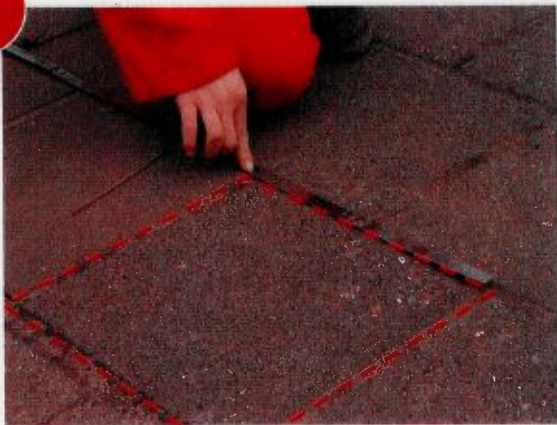

6

- Ga naar de fietsenstalling.
- Schat, stap en meet net als bij stap 4 en 5 de lengte en de breedte van de fietsenstalling. Vul de tabel in op het werkblad.

7

- Neem een stoeptegél. Welke maten heeft die? Invullen!
- Neem een klinker. Welke maten heeft die? Invullen!
- Meet de lengte van een opsluitband. Invullen!

LET OP: maak er ronde getallen van!

8

- Pak de afreilat.
- Zoek op het schoolterrein vijf dingen die precies een meter lang, breed of hoog zijn.
- Zoek op het schoolterrein vijf dingen die langer dan 1 meter zijn.
- Zoek ook vijf dingen die korter dan 1 meter zijn.
- Invullen!

Bestraten

Vooruitblik op de praktijk

Een kei-leuke klus

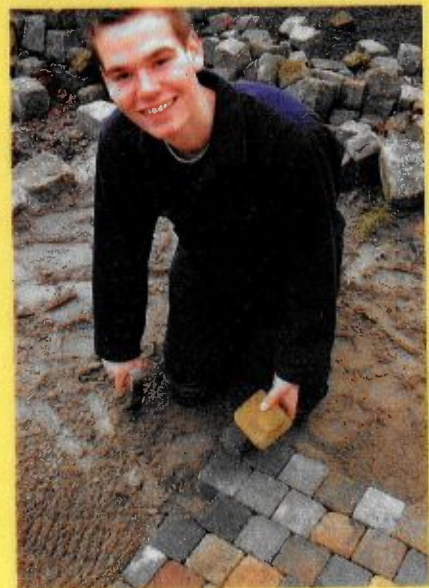
De stoep waarover je loopt, is met veel zorg gelegd. Hij moet vlak liggen, anders kunnen mensen struikelen of uitglijden. En hij moet er netjes uit zien. Een verhard terras, plein of stoepje heeft veel voordelen. Je krijgt er geen natte voeten op, je kunt de verharding altijd gebruiken en je kunt een verharding gemakkelijk onkruidvrij houden.

Bestratingsmaterialen

Er zijn verschillende bestratingsmaterialen. Stoep-tegels, kinderkopjes, grind, klinkers, hout, asfalt, noem maar op. Stenen zijn er in verschillende kleuren en maten. Je kunt dus precies die steensoort kiezen die voor je klus nodig is.

Werkwijze

Een bestrating moet stevig liggen. Er mogen geen wiebelende klinkers of tegels in zitten. Een ondergrond van wit straatzand zorgt daarvoor. Na het bestaten veeg je een beetje wit zand over de bestrating om de tussenruimtes op te vullen.

Zelftoets

1. Noem drie dingen waaraan de bestrating moet voldoen.
2. Noem drie voordelen van de bestrating.
3. Noem vijf verschillende bestratingsmaterialen.
4. Welke kleuren bestratingsmaterialen zijn er?
5. Waarom moet bestrating stevig liggen?
6. Hoe kun je ervoor zorgen dat de bestrating stevig ligt?
7. Waarom moet je na afloop wit zand over de stoep vegen?
8. Teken een bestratingspatroon van minstens tien vierkante tegels.
9. Teken een bestratingspatroon van minstens tien rechthoekige klinkers.
10. Hoe zorg je dat het water goed weg kan?

Bestraten

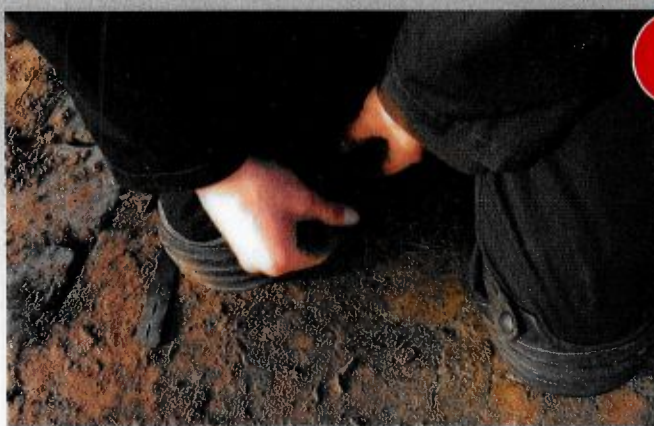
Uitvoering

Benodigheden

- Waterpas
- Tegelhamer
- Panschop
- Afreiplank
- Negen tegels of klinkers
- Kruiwagen
- Bezem
- Rechttandhark
- Kniebeschermers

Stappenplan

- Verzamel je gereedschap.
- Maak de grond goed los, ongeveer 5 cm diep.
- Egaliseer een stuk van 1x1 m: maak de grond heel goed vlak met de panschop en de rechttandhark.
- Strijk de grond waterpas met de afreiplank.

2

- Pak (minimaal) negen tegels of klinkers die allemaal even dik zijn.

3

- Leg de tegels/klinkers op hun plaats.
- Klop ze aan. Doe dat zacht om te voorkomen dat ze breken. Gebruik hiervoor de tegelhamer.

4

- Controleer in verschillende richtingen of je bestrating waterpas ligt.

De bestrating ligt waterpas als het luchtbelletje in het midden zit. Controleer ook de waterpas zelf!

5

- Strooi een dun laagje wit zand over de bestrating.
- Veeg het voorzichtig in de voegen van de bestrating.

Bestraten

Antwoorden

... bij de zelftoets

1. Noem drie dingen waaraan de bestrating moet voldoen.
De bestrating moet vlak liggen, stevig liggen en er netjes uitzien.
2. Noem drie voordelen van de bestrating.
Een voordeel van bestraten is dat je nooit natte voeten krijgen, de bestrating altijd kunt gebruiken en bestrating makkelijk onkruidvrij kunt houden.
3. Noem vijf verschillende bestratingsmaterialen.
Voorbeelden van bestratingsmaterialen zijn klinkers, tegels, kinderkopjes, grind, asfalt, betonsteen, gebakken steen, natuursteen, hout en kunststof.
4. Welke kleuren bestratingsmaterialen zijn er?
Bestringsmaterialen hebben vaak een kleur die op aarde lijkt (zwart, wit, geel, rood).
5. Waarom moet bestrating stevig liggen?
Een bestrating moet stevig liggen, omdat je kunt struikelen over wiebelende tegels.
6. Hoe kun je ervoor zorgen dat de bestrating stevig ligt?
Door op een bed van wit zand te bestraten en met wit zand in te vegen, zorg je voor voldoende stevigheid.
7. Waarom moet je na afloop wit zand over de stoep vegen?
Wit zand gaat tussen de stenen zitten. De stenen kunnen daarna niet meer wiebelen of verschuiven.

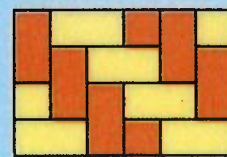
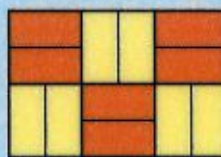
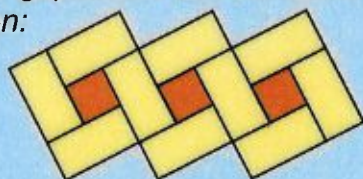
8. Teken een bestratingspatroon van minstens tien vierkante tegels.

Enkele voorbeelden:

9. Teken een bestratingspatroon van minstens tien rechthoekige klinkers.

Enkele voorbeelden:

10. Hoe zorg je dat het water goed weg kan?

Door de bestrating iets af te laten lopen, zorg je dat het water weg kan. Ook tussen de voegen van de stenen kan het water weglopen.

Border onderhouden

Vooruitblik op de praktijk

Geen gezicht

Een stukje grond met planten langs een pad of een gazon is een border. Een ander woord voor border is plantvak. Een border kan vervuild zijn met zwerfafval en onkruid. Ook zitten er vaak uitgebloeide bloemen aan planten. Dat is geen net gezicht. Een border moet je dus af en toe schoonmaken.

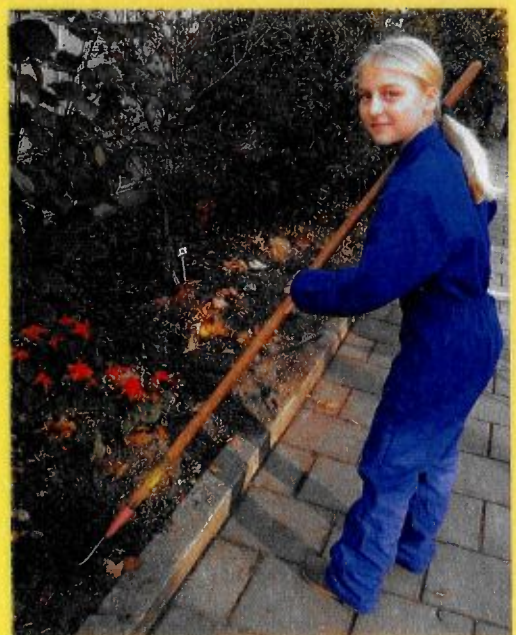
Onkruid maak je met een schop, hak of schepel los. Onkruid dat dicht bij de planten staat, pluk je met de hand uit de grond. Dit heet 'wieden'. Met een snoeischaar knip je uitgebloeide bloemen uit de plant.

Als alles los is, hark je het groenafval bij elkaar en doe je het in een kruiwagen. Denk eraan dat je zo weinig mogelijk zand mee harkt en dat de grond vlak blijft. Zwerfafval verzamel je apart van het GFT-afval.

Een border ziet er veel verzorgder uit als het onkruid, de uitgebloeide bloemen en het zwerfafval verwijderd zijn. Bovendien blijft er meer licht, lucht, voeding en vocht over voor de planten die er geplant zijn.

Zelftoets

1. Wat is een ander woord voor border?
2. Beschrijf wat een border is.
3. Welke drie dingen moet je doen bij het onderhouden van een border?
4. Met welke gereedschappen kun je onkruid verwijderen?
5. Hoe moet je onkruid weghalen dat dicht bij de plant staat?
6. Waar moet je op letten als je aan het harken bent?
7. Waarom moet je een border onderhouden?
8. Waarom snoei je uitgebloeide bloemen uit de plant?
9. Waarom mag je dicht bij de planten niet schoppen of hakken?
10. Wat betekent de afkorting GFT?

Border onderhouden

Uitvoering

Benodigheden

- Emmer (voor zwerfafval)
- Schoffel of hak
- Snoeischaar
- Kromtandhark
- Kruiwagen
- Bezem
- Ballast

Stappenplan

- Haal het zwerfafval uit de border en verzamel het in een emmer.

1

2

- Knip uitgebloeide bloemen uit de planten.

3

- Schoffel of hak het onkruid los.
- Maak het onkruid dat dicht bij de planten staat met je hand los.

4

- Hark de border netjes schoon en vlak.
- Doe het groenafval in de kruiwagen en voer het af.
- Veeg de stoep en stoeprand schoon.

5

- Maak het gereedschap goed schoon met een staalborstel of handveger en berg het netjes op.

Border onderhouden

Antwoorden

... bij de zelftoets

- 1. Wat is een ander woord voor border?**
Een ander woord voor border is 'plantvak'.
- 2. Beschrijf wat een border is.**
Een stukje grond met planten langs een pad of een gazon is een border.
- 3. Welke drie dingen moet je doen bij het onderhouden van een border?**
Bij borderonderhoud moet je zwerfafval, onkruid en uitgebloeide bloemen verwijderen.
- 4. Met welke gereedschappen kun je onkruid verwijderen?**
Onkruid verwijder je met een schop, een schepel of een hak.
- 5. Hoe moet je onkruid weghalen dat dicht bij de plant staat?**
Onkruid dat dicht bij de plant staat, moet je er uitplukken met je handen. Dat heet wieden.
- 6. Waar moet je op letten als je aan het harken bent?**
Als je aan het harken bent, moet je er op letten dat de grond vlak blijft en dat je weinig of geen zand mee harkt.
- 7. Waarom moet je een border onderhouden?**
Borderonderhoud doe je, omdat de border er dan netter uitziet en omdat de planten dan meer lucht, licht, water en voeding krijgen.
- 8. Waarom snoei je uitgebloeide bloemen uit de plant?**
Uitgebloeide bloemen snoei je uit de plant, omdat er dan meer kans is op nieuwe, frisse bloemen.
- 9. Waarom mag je dicht bij de planten niet schoppen of hakken?**
Je mag niet dicht bij de planten schoppen of hakken, omdat dan de kans groot is, dat je de planten beschadigt met de schop, schepel of hak.
- 10. Wat betekent de afkorting GFT?**
De afkorting GFT betekent Groente-, Fruit- en Tuinafval.

Spitten met een vore

Vooruitblik op de praktijk

Schoppen

In het gereedschapshok hangen diverse schoppen. Ze worden elk voor iets anders gebruikt. Op onderstaande foto zie je links een ballaster. Deze gebruik je om los materiaal, bijvoorbeeld bladeren, op te scheppen. Daarnaast zie je een bats of panschop. Met een bats schep je grond op. Rechts zie je een spade of steekschop. Deze gebruik je om te spitten.

Spitten

Bij spitten keer je met een spade de grond. Dit doe je om de grond los te maken, om onkruid, plantenresten en mest onder te werken, om de grond zaai- of plantklaar te maken en om de grond vlak te maken.

Er zijn verschillende manieren om te spitten. Twee veel gebruikte manieren zijn omleggen en spitten met een vore. Bij omleggen schep je grond op en leg je omgekeerd terug op dezelfde plaats. Deze manier gebruik je vooral als je gaat planten of zaaien.

Spitten met een vore gebruik je als er veel onkruid staat of als je mest of plantenresten onder wilt werken. Bij deze manier graaf je vore naast vore. Een vore is een gootje dat net zo breed en diep is als het blad van de schop. De grond die uit elke vore komt, gooi je omgekeerd in de voorgaande vore.

Zelftoets

1. Noem drie soorten schoppen.
2. Welke schop gebruik je om te spitten?
3. Wat is spitten?
4. Wat zijn twee veel voorkomende manieren om te spitten?
5. Wat zijn redenen om te spitten?
6. Wat is een vore?
7. Wanneer kies je voor spitten met een vore?
8. Welke schop gebruik je voor het opscheppen van mest?
9. Wat gebeurt er met het onkruid dat je onderspit?
10. Waarmee vul je de laatste voor op?

Spitten met een vore

Uitvoering

Benodigheden

- Spade of steekschop
- Kruiwagen
- Aangewezen stuk perceel

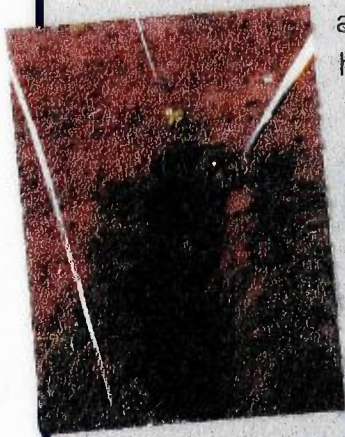
1

- Begin aan het einde van het aangewezen perceeltje.
- Steek het schopblad helemaal in de grond.

LET OP: Buig je knieën licht, hou je rug recht, zet je voeten iets uit elkaar.

- Til de spade op en doe de uitgegraven grond in de kruiwagen.
- Graaf van links naar rechts (of andersom) over de hele breedte een vore. Kijk goed naar de foto hoe je voor de vore moet gaan staan.

Stappenplan

2

- Steek naast de eerste vore de spade weer helemaal in de grond.

LET OP: Steek niet te ver van de vore af, anders sla je stukjes over.

- Til de spade helemaal uit de grond.

- Draai de spade boven de eerste vore helemaal om, zodat de grond er ondersteboven in komt te liggen.

LET OP: Draai je spade altijd dezelfde kant op als de spitrichting, dus als je van links naar rechts spit, draai je de spade naar rechts, spit je van rechts naar links, draai je de spade naar links.

Spitten met een vore

Antwoorden

... bij de zelftoets

1. Noem drie soorten schoppen.

Drie soorten schoppen zijn een ballaster, een bats of panschop en een spade of steekschop.

2. Welke schop gebruik je om te spitten?

Voor het spitten gebruik je een spade, ook wel steekschop genaamd.

3. Wat is spitten?

Spitten is het omkeren van de grond met een spade of steekschop.

4. Wat zijn twee veel voorkomende manieren om te spitten?

Twee veelvoorkomende manieren van spitten zijn omleggen en spitten met een vore.

5. Wat zijn redenen om te spitten?

Redenen om te spitten zijn om de grond luchtig te maken, om onkruid, mest of plantenresten onder te werken, om de grond zaai- of plantklaar te maken en om de grond vlak te maken.

6. Wat is een vore?

Een vore is een gootje dat je maakt met een spade.

7. Wanneer kies je voor spitten met een vore?

Je kiest voor spitten met een vore als er veel onkruid op het perceel staat of als je mest of plantenresten onder wilt werken.

8. Welke schop gebruik je voor het opscheppen van mest?

Voor het opscheppen van mest gebruik je een ballaster.

9. Wat gebeurt er met het onkruid dat je onderspit?

Het onkruid dat je onderspit, verstikt en wordt omgezet in plantenvoedsel.

10. Waarmee vul je de laatste voor op?

De laatste voor vul je op met de bewaarde grond uit de eerste voor.